

„סקוטלנד יארד“ מחפש את יורם לנדסברגר בקשר עם רצח צעירה

לתקופת-מאסר ממושכות. יורם, עדיין נאה מאוד, השתנה. שעריו הפך לאפור, וכפניו נראו כמה קמטים. שיניו נהרסו ככלא, והוא כילה שעות ארוכות אצל רופאי-שיניים, שהתקין לו מערכת שיניים חדשה, שעלתה לו ביותר מ-40 אלף דולר. מצבו הכספי היה גרוע, והוא הצליח לגבות כמה אלפי דולרים מאנשים שהיו חייבים לו כסף רב, מאז שהותו בלונדון.

יורם השתנה גם במבון אחר. בזמנו אהב להתראיין בעיתונים, עיתונאים רבים, שרצו לראיין אותו, נדרו עלי-דודו עכשיו בעדינות. הוא הסביר כי הוא מחפש שקט, וכי עוד מעט יעזוב את הארץ שוב. אין לו מה לעשות בארץ והוא מחכה לרגע שבו יקבל דרכון ויוכל לנסוע, כאן לא היתה לו אפשרות להסתדר, והוא ינסה את מזלו בחו"ל. אחרי חודשים של שהות בישראל הכיר יורם במסיבה את העיתונאית שוש מימון, הוא ניגש אליה והציג את עצמו. שוש התלהבה והם התיידדו. שוש ביקשה לראיין אותו, והוא הסכים. בראיון לידיעות אחרונות סיפר יורם את הסיפור שלו. כשיוסר מספר על עצמו, אפילו המיקרים המוזעזעים ביותר מקבלים איזה מימד של זוהר. שוש הישוותה את דמותו לאלן דלון ודוברת הדינור. היא סיפרה לקוראים כי יורם הוא „כוכב“.

בין היתר אמר יורם באותו ראיון: „אני לא ממוסר, וגם אם יחזיקו אותי 50 שנה בכלא לא יוכלו למסר אותי, כי בהורגנות הראשונה שתהיה לי לחיות את החיים כמו שאני רואה ומבין אותם, אעשה את זה“. ובמקום אחר: „מה התוכנית שלי כיום? אני בעניין של כסף. לעשות הרבה כסף. צריך להתקדם בחיים, לא? כסף זה כוח, וכוח

יורם, לא בריוק כפי שהתנהלו במציאות. בתקופת שהותו של יורם באנגליה, בין השנים 1976 ו-1979, היה מצבו הכלכלי טוב מתמיד. חבריו אמרו, בסיגנונם, „יורם שיחק אותה בגדול“. השמועה כי יורם רכש את קפה הנגב ברחוב פינצ'לי בלונדון עשתה לה כנפיים. יורם פתח במרתף המיסעדה מועדון להימורים. שם היו נפגשים כל המיזמי כעולם התחנות הישראלי. כולם באו לבלות אצל יורם.

באותה תקופה רכש יורם מכונת רולס רויס, ונחשב סיפור-הצלחה. ישראלים רבים, שהפרוטה לא היתה מצוייה בלכיסם, באו ליורם, שאהב לעזור לחלק מכספיו לחברים. בין החברים שהגיעו להולנד היו גר (ש"ץ) פלום, השפוט היום למאסר-עולם בגרמניה, ושמועיה אנג'ל, השפוט בישראל למאסר-עולם. שני אלה

שאמרו זאת בחקירתם במישטרה גרמניה. באותה תקופה היו עוד כמה רציחות של אזרחים ישראלים, כולם אנשי העולם התחתון, במקומות שונים באירופה, ועבריינים רבים נתקפו בפחד וחזרו ארצה.

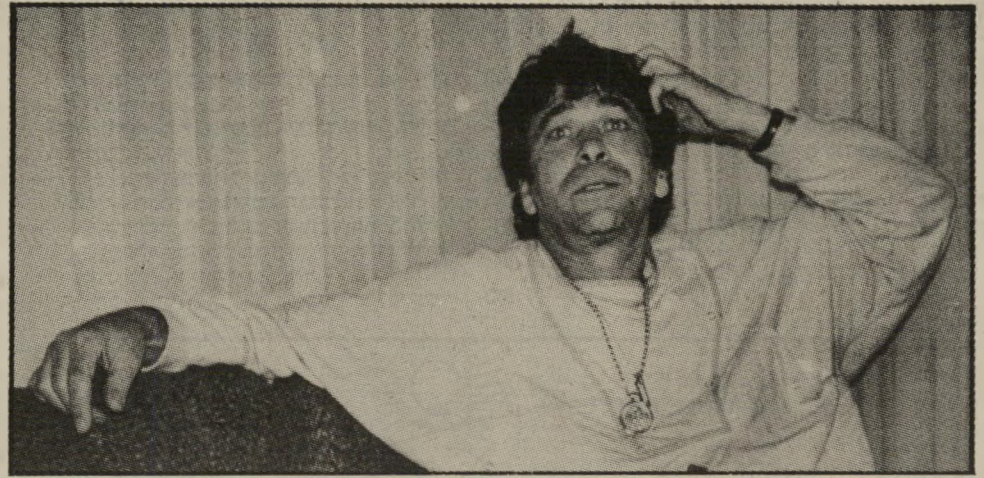
את גופתו נקבות-הכדורים של יהודה פיין ויהוה חברים ישראליים. מידע זה ואחר הגיע למישטרה אמסטרדם, וכאשר הוסגר לנדסברגר נחקר גם על פרשה זו. ב-1979 נעצר באנגליה, כשברשותו דרכונים מזויי פים רבים. הוא הוסגר להולנד. התיב עה, שהתייחסה לשוד-התכשיטים ולפ ציעת איש-מישטרה, ביקשה מאסר של חצי שנה. יורם, שטען כי לא ביצע את הפשע, עירער על עונשו, ובאופן מפתיע הוראה תקופת מאסרו לשמונה שנים.

לנדסברגר הרגיש שעולמו חרב עליו. הוא כתב מיכתבים רבים

יורם פנתה אליו וביקשה לאמץ אותו. יורם, ששמח להודגנות שניתנה לו, קשר קשרים עם אותה מישפחה. כאשר שוחרר מן הכלא עבר לגור אצלם. אלה היו אנשים אמיצים, בעלי מופעל. יורם הופקע במפעל המישפחה, אך כעבור זמן מאסר במיסגרת שבה חי, ועזב. הוא הסתבך שוב ושוב, עד שבשנת 1973 היו עומדים ותלויים נגדו כמה תיקים. העבירות המיוחסות לו היו קשירת קשר לחטוף את שגריר גרמניה בישראל וקבלת כופר תמורת שיחרורו, ביצוע שוד כנסית-הקבר בירושלים, ופרשת ריבות ופציעת אדם.

גופה במכונת

למישטרה לא היו ראיות מר שיעות של ממש, ואז הסכימה המישטרה להצעתו של פרקליט,

האמת בכלא

פירושו צדק, כמה ימים אחרי אותו ראיון נסע יורם לחו"ל. הוא שמר על קשר עם שוש מימון, וטילפן אליה מדי פעם מפאריס.

תמצית של קוקאין

כעבור כמה שבועות, כשלא התאקלם בצרפת, נסע יורם לנסות את מזלו בלונדון. גם שם השתנה הכל, והיי לנדסברגר לא היו קלים. יורם, האהב לפנק את עצמו, ומרי פעם מריח קוקאין — דבר המביא לו התרוממות הרוח — גילה דרך חדשה ליהנות מהסם. שיטה זו נקראת FREE BASE, ושיטת השימוש בה יקרה מאוד. זהו קוקאין העובר תהליך ויקוק, ורק התמצית המרוכזת של החומר נשארת. מי שמשמשש בקוקאין בדרך זו „נמצא בעננים“, כך מגדירים זאת מומחים לעניין.

בלונדון הסתובב יורם בחברת ישראלים שהכיר, עד שהכיר את בתיה באחד המועדונים. בתיה נמוכת-קומה בשנות ה-30 לחייה, חתיכה שאטנית, בעלת עיניים ירוקות גדולות, מוכרת בחוגים רבים בתל-אביב.

בתיה היתה מיוודת בזמנו עם עבריו תל-אביבי נשוי. לאחר שנפרדו, ניהלה רומאן ארוך עם חבר, שממנו נולדה לו בת. כשנפרדו נסעה לחו"ל, והסתככה שם בפרשת-סימים.

כשחזרה ארצה התחילה לעבוד במעודין כמלצרית. עבודת-הילה התישה אותה, ויחד עם חברה התחילה לייבא ביגוד מאנגליה. היא נוהגת לנסוע פעמיים בחודש ללונדון ולהביא משם בגדים, שאותם היתה מוכרת (המשך בעמוד 42)

שם בדוי

שוחררו ממאסר בטרם עת, בתנאי שיעזבו את הארץ. באירופה לא הסתדרו כל-כך טוב, ועיקר עיסוקם היה בהיטפלות לעבריינים ישראלים, שהסתדרו מבחינה כלכלית. הם דרשו כספים מסרסורים וסוחרים-סימים ישראלים, שנתנו להם את מבוקשם, לא מתוך רצון אלא מחשש לחייהם. על יורם לא איימו, ולא היה צורך לכא אליו בדרשות היות ונתן להם כספים רבים מרצונו הטוב. הוא ראה בהם חברים. כאשר הוסגר לנדסברגר ב-1979, השתלטו שני אלה על עסקיו וחיסלו אותם. בעזרת כספים אלה המשיכו לגרמניה.

„כסף זה כוח“

אחרי שהות של חמש שנים ו-שיבצה חודשים שוחרר לנדסברגר מהכלא ההולנדי. הוא גורש לישראל, ודרכו נלקח ממנו.

יורם הגיע לישראל בינואר 1985. חברו, שלוימלה, בא לקבל אותו במל-התעופה, והביא אותו אל ביתו, שם הכין לו חדר. הוא התגורר אצל שלוימלה, עד שעבר להתגורר אצל גאזי חקק, ברחוב ארלחורוב בתל-אביב.

בימים הראשונים לשהותו בארץ לא הצליח יורם להתאושש מההלם שאליו נכנס מייד עם שיחרורו. גאזי ושלוימלה דאגו למסורו, והראו לו את תל-אביב החדשה, שאותה לא הכיר יורם אחרי היעדרות של 11 שנים מהארץ.

יורם חיפש את חבריו משכבר הימים, אך מהר מאוד נודע לו כי התפזרו לכל עבר. חלק מהם נפטרו. אחרים עזבו את הארץ או נשפטו

לעיתונים, לשגרירות הישראלית ולעוד גורמים, שבהם קיווה לקבל סיוע. הוא סיפר על תנאי-מאסרו החמורים, על בית-הסוהר שבו הוחזק בתאו במשך חודשים ארוכים בבדידות מוחלטת.

„שיחק אותה בגדול“

ב-1982 פנו חברים ישראליים לפרקליט משה רום, וביקשו אותו לנסוע להולנד כדי לנסות להיטיב את תנאיו של לנדסברגר בכלא. רום שוחח עם הנהלת הכלא ועם שגריר-ישראל, הוא הציע גם כי מלכת-הולנד תחון את יורם, ותקצר את עונשו. לאחר מכן יגורש יורם מהולנד ולא ישוב לשם. כעבור זמן הועבר יורם לכלא נוח יותר, ותקופת-מאסרו הוקטנה לחמש שנים ושיבצה חודשים.

במיכתבים שהגיעו מיורם בתקופות מאחרות יותר תיאר את התנאים הנוחים והאנושיים בכלא ההולנדי. הוא סיפר כי חברו ישראלי מביא לו שקשוקה לכלא, כי הוא מחזיק ציפור כנרית בחדרו. סיפר על נשים שאינם הוא מתייחד אחת לשבוע בתוך הכלא, ועל זה שאפשר לעשן חשיש חופשי בבית-הסוהר.

לנדסברגר התעניין כמה שקורה בארץ, ובמיוחד בעולם-הפשע הישראלי. הוא הגיב במיכתבים למערכת העולם הזה, כאשר חברים כמו שמעיה אנג'ל והרצל אביטן הסתבכו בפרשות של רצח, ואף הרחיב את הדיבור על ביקוריו אצל, לפני הסגרתו להולנד.

למי שהיה מעורב בהשתלשלות העניינים נראו הרברים, שאותם כתב

שייצג את לנדסברגר, שהציע פשרה בצורת הקפאת התיקים לתקופה של שלוש שנים, תמורת עזיבתו אל יורם את הארץ. יורם נסע לאירופה ועבר מארץ לארץ. הוא הסתבך עם החוק והאינטרפול היה בעיקבותיו.

לנדסברגר השתמש בדרכונים מזויי פים ושינה את זהותו מדי פעם. הוא נקלע לפרשת-רצח בריבירה, והצליח להימלט משם.

השמועות סיפרו כי יורם מבוקש על-ידי האינטרפול בעיקבות רצח ישראלי בגרמניה, וסמוך לאותה תקופה התבצע שוד בחנות-תכשיטים באמסטרדם, במהלך אותו שוד נורה שוטר. עדת-ראייה הצביעה על תמונתו של יורם כמי שביצע את השוד, יורם טען כי לא היה בהולנד באותה עת. עבריינים ישראליים סיפרו על הרצחו של יהודה פיין, אזרח ישראלי שחי בגרמניה. גם בעיקבות אותו רצח חיפש האינטרפול את לנדסברגר. הסיפור על קשריו של יורם עם יהודה פיין היה מוכר היטב בקרב העבריינים הישראליים: יהודה פיין היה סוחר ברכוש גנוב בתל-אביב. את עיסוקיו ניהל מרחוב לילינגבלום, סמוך ל„שוק הגנבים“. באחד ממעצרו הכיר לנדסברגר את יהודה פיין, שהציע לו לקנות תכשיטים גנובים שהיו בידו יורם. פיין ולנדסברגר קבעו פגישה, כאשר שניהם שוחררו מבית-הסוהר. ברגע שיוסר מסר לפיין את הסחורה הגנובה, קפצו על שניהם אנשי מישטרה שארכו במקום. יורם הורשע בעיקבות אותו אירוע, ונשלח למאסר. חברו סיפרו אז כי יהודה פיין הפיל את יורם בפת, וכי אותו עניין לא יעבור בשתיקה. כאשר גופתו של פיין נמצאה בתוך מכונתו בגרמניה, סברו רבים שזו היתה ניקמתו של לנדסברגר. היו

באותו ערב, וחבר ביקש אותו ללוותה הביתה. הוא לא היה איתה לבד, אלא עם עוד חבר. הם ליוו אותה עד הבית, ולא עלו אליה.

מיקרה רצח הצעירה מחזיר את יורם לנדסברגר למצב שאותו הכיר היטב בעבר: מצב של בריחה מתמדת משלטונות-החוק. זוהי עוד חוליה בשרשרת חוסר-המזל של לנדסברגר. אחרי שנים רבות של ישיבה בכלא הישראלי ובריחה דרמטית מבית-המעצר ביפו, יחד עם נחמן פרקש וניסים ערוסי, הפך יורם לנדסברגר לשוטר, ונחשב כעברייני כצמרת הפשע הישראלי. הסיפור העצוב של יורם נגד ללב רבים.

יורם נולד לפני 43 שנים בשכונת מחלול בתל-אביב. בהיותו ילד התאבד אביו, ואמו אושפזה. יורם גדל בכתי יתומים שונים. את דרכו בפשע התחיל כאשר נתפס בגניבה, בהיותו בן 8 שנים.

כשהתבגר, המשיך באותה הדרך ושהה כבתי-סוהר במשך רוב ימיו בחרותו. את חבריו הכיר בבתי-הסוהר השונים, שבהם ריצה את עונשיו במשך שנים, ואת החברים נהג לפגוש גם בתקופות ששוחרר ממאסרו.

יורם היה גבר יפה-תואר, ונשים רבות נמשכו אליו. הוא ניהל רומאנים ממושכים עם כמה נשים שניסו להשפיע עליו לשנות את דרכו, אך ללא הועיל.

אחד הרומאנים הידועים שלו אז היה עם מרגלית אנקורי, שרצתה להרחיק אותו מחבריו ויחד איתו לעזוב את הארץ.

יורם נעצר, ומרגלית, שלא יכלה לעמוד בלחצים שאליהם נקלעה, עזבה אותו. מישפחה שקראה את סיפורו של